

Ψήφισμα της Αντιπροσωπείας του ΤΕΕ/ΤΚΜ στην 7^η Τακτική συνεδρίαση της
για την εμπλοκή των παρόχων ενέργειας & φυσικού αερίου
στα προγράμματα «ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΩ»

Το ΤΕΕ-ΤΚΜ εκφράζει την έντονη ανησυχία και αντίθεσή του σχετικά με τη δυνητική εμπλοκή των παρόχων ενέργειας στην υλοποίηση και διαχείριση των προγραμμάτων «Εξοικονομώ».

Η πρόσφατη ψήφιση του Νόμος 5151/2024 (ΦΕΚ Α'/2026), αλλά και το «To On-Bill Financing» το οποίο εντάχθηκε στον «Οδικό Χάρτη για την εξοικονόμηση ενέργειας στα κτίρια» του ΥΠ.ΕΝ, ο οποίος εγκρίθηκε πρόσφατα με υπουργική απόφαση και ενσωματώνει νέες προβλέψεις για την ενεργειακή απόδοση και τη λειτουργία της αγοράς ενέργειας, εισάγει για πρώτη φορά με τόσο διευρυμένο τρόπο τη δυνατότητα ενεργειακών παρόχων να συμμετέχουν ενεργά σε παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης κατοικιών. Ειδικότερα, μέσω διατάξεων που αφορούν τα σχήματα υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης, παρέχεται στους προμηθευτές ενέργειας η δυνατότητα να υλοποιούν ή να χρηματοδοτούν έργα εξοικονόμησης ενέργειας σε τελικούς καταναλωτές, ακόμη και μέσω απευθείας συμβατικών σχέσεων.

Το εν λόγω πλαίσιο βασίζεται στις προβλέψεις της Οδηγία 2012/27/ΕΕ και ιδίως στο άρθρο 7 αυτής, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/2002, όπου καθορίζονται τα «Σχήματα Υποχρέωσης Ενεργειακής Απόδοσης» (Energy Efficiency Obligation Schemes – EEOS). Παράλληλα, οι κατευθύνσεις αυτές ενισχύθηκαν στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής πολιτικής Fit for 55.

Ωστόσο, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι αντίστοιχες παρεμβάσεις ενεργειακής αναβάθμισης υλοποιούνταν ήδη στην Ελλάδα μέσω των Εταιρειών Ενεργειακών Υπηρεσιών (ESCOs), στο πλαίσιο συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης (Energy Performance Contracts – EPCs), όπως προβλέπονται στο Νόμο 4342/2015 (ιδίως άρθρα 9 και 10). Το μοντέλο αυτό διασφάλιζε σαφή κατανομή ρόλων, με μετρήσιμα αποτελέσματα εξοικονόμησης και με τη διακριτή συμμετοχή των μηχανικών ως ανεξάρτητων τεχνικών συμβούλων.

Ιδιαίτερη σημασία έχει και η αντίδραση του Προέδρου του ΤΕΕ, ο οποίος έχει ήδη επισημάνει δημόσια ότι η νέα αυτή θεσμική κατεύθυνση:

- * Αλλοιώνει τον πυρήνα των προγραμμάτων «Εξοικονομώ»,
- * Δημιουργεί συνθήκες κάθετης ολοκλήρωσης της αγοράς από τους παρόχους ενέργειας,
- * Περιορίζει την ανεξαρτησία και τον ρόλο των μηχανικών,
- * Ενέχει σοβαρούς κινδύνους σύγκρουσης συμφερόντων.

Το ΤΕΕ/ΤΚΜ τονίζει ότι οι μηχανικοί αποτελούν τον βασικό και πλέον αξιόπιστο πυλώνα για την επιτυχή υλοποίηση των έργων ενεργειακής αναβάθμισης, διασφαλίζοντας την τεχνική αρτιότητα, τη διαφάνεια και την προστασία του δημοσίου συμφέροντος.

****Για τους λόγους αυτούς, προτείνουμε.****

1. Τον σαφή αποκλεισμό της άμεσης ή έμμεσης εμπλοκής των παρόχων ενέργειας στη διαχείριση, διάθεση ή εκμετάλλευση ευρωπαϊκών ή εθνικών χρηματοδοτικών εργαλείων που αφορούν προγράμματα ενεργειακής αναβάθμισης, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι πόροι αυτοί κατευθύνονται με διαφάνεια προς όφελος των πολιτών και με θεσμική εγγύηση τον ρόλο των ανεξάρτητων μηχανικών και της Πολιτείας.
2. Τη διασφάλιση της συνέχειας και ενίσχυσης των προγραμμάτων «Εξοικονομώ», ανεξαρτήτως επιμέρους μορφών ή μετεξελίξεών τους, με σημαντικά αυξημένους προϋπολογισμούς, απλοποιημένες και πλήρως ψηφιοποιημένες διαδικασίες, μείωση της έντονης γραφειοκρατίας και διεύρυνση του φάσματος επιλέξιμων παρεμβάσεων, ώστε να καλύπτονται ουσιαστικά οι ανάγκες του κτιριακού αποθέματος της χώρας και να επιτυγχάνονται οι εθνικοί στόχοι ενεργειακής εξοικονόμησης.
3. Την άμεση τροποποίηση των σχετικών διατάξεων του Νόμος 5151/2024, ώστε να διασφαλιστεί ο κεντρικός και ανεξάρτητος ρόλος του μηχανικού, με σαφή και υποχρεωτικό διαχωρισμό μεταξύ προμηθευτών ενέργειας και τεχνικών συμβούλων/μελετητών.
4. Την ρητή κατοχύρωση της ελεύθερης επιλογής μηχανικού από τους ωφελούμενους.
5. Την πρόβλεψη ασυμβίβαστου μεταξύ ενεργειακού παρόχου και εκπόνησης ενεργειακών επιθεωρήσεων ή τεχνικών μελετών.
6. Την ενίσχυση των μηχανισμών ελέγχου και πιστοποίησης των παρεμβάσεων.
7. Τη θεσμοθέτηση υποχρέωσης διενέργειας ενεργειακών επιθεωρήσεων πριν και μετά την ενεργειακή αναβάθμιση, από ανεξάρτητους ενεργειακούς επιθεωρητές που θα προκύπτουν μέσω διαδικασίας κλήρωσης, κατά τα πρότυπα του προγράμματος «Εξοικονομώ» για τον Β' ενεργειακό επιθεωρητή, ώστε να διασφαλίζεται αντικειμενικά το πραγματικό ποσοστό ενεργειακής αναβάθμισης.
8. Τη ρητή πρόβλεψη ότι το κόστος αποπληρωμής της επένδυσης του παρόχου δεν θα υπόκειται σε αναθεωρήσεις ή προσαρμογές που συνδέονται με διακυμάνσεις των τιμών της ενέργειας, διασφαλίζοντας έτσι την οικονομική προβλεψιμότητα και την προστασία του καταναλωτή.
9. Τη θεσμοθέτηση υποχρεωτικής διαβούλευσης με το ΤΕΕ πριν από κάθε εφαρμοστική πράξη.
10. Κατά την στιγμή υποβολής της αίτησης να προστεθεί λογισμικό CAPTCHA που να πιστοποιεί ότι ο αιτών είναι άνθρωπος και όχι λογισμικό.

Το ΤΕΕ/TKM καλεί την Πολιτεία να επανεξετάσει άμεσα τις ρυθμίσεις αυτές και να διασφαλίσει ότι η ενεργειακή μετάβαση δεν θα πραγματοποιηθεί εις βάρος της επιστημονικής επάρκειας, της διαφάνειας και της επαγγελματικής αξιοπρέπειας των μηχανικών.

Η προστασία του ρόλου των μηχανικών αποτελεί βασική προϋπόθεση για την επιτυχία των πολιτικών ενεργειακής εξοικονόμησης και την ουσιαστική προστασία των πολιτών.